

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621203846
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6621203846.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú L. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa matky A. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. E. č. 4, XXX XX A., zastúpenej JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec a otca Q. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XX, XXX XX A., zastúpeného JUDr. Jánom Marčokom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom M. Gorkého 21, 984 01 Lučenec, v konaní o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/61/2021 - 151 zo dňa 06. decembra 2021, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia m e n í tak, že z a k a z u j e otcovi Q. C., nar. XX.XX.XXXX styk s maloletou L. C., nar. XX.XX.XXXX.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol na návrh matky tak, že nariaďuje na čas do právoplatnosti uznesenia vyšetrovateľky PZ vo veci sp. zn.: M.: ORP-533/1-VYS-LC-2021 neodkladné opatrenie, ktorým sa zakazuje styk otca Q. C., narodeného XX.XX.XXXX s maloletou L. C., narodenou XX.XX.XXXX.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a obsahu spisu vyplýva, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala matka v priebehu konania vo veci samej - o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej L. C., nar. XX.XX.XXXX. Matka návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadala zakázať styk otca s maloletou do času právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Návrh odôvodnila ochranou duševného a fyzického zdravia a mravného vývoja maloletej s odkazom na obsah správy kolízneho opatrovníka zo dňa 16.11.2021.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 16.11.2021 vyplýva, že pri pohovore s maloletou táto okrem iného spontánne uviedla, že otec sa k nej nespráva dobre, chodí pred ňou nahý, hocikedy vybehne zo sprchy nahý, jej sestre dáva nahý zadok k tvári. Keď sa so sestrou hrajú v ich izbe, otec príde za nimi, stojí vo dverách a krúti pipikom a chce, aby ho objímali, keď je nahý. Stalo sa, že fotil sestru nahú a ju v plavkách. Ďalej sa vyjadrila, že im so sestrou otec dovolil penové kúpele, keď sa on bude sprchovať (sprchový kút je priesvitný). Podľa jej vyjadrenia sa v dome u otca nachádza „tajná“ izba pri schodoch, do ktorej môže ísť len ona a sestra, otcova žena tam nesmie ísť, otec túto izbu zamyká. Otec ich tam fotí a natáča na video. Púšťa im tam rozprávku pre dospelých, kde sa nadáva. Podľa vyjadrení maloletej ju otec hladká cez prsia, hovorí jej, že má veľké cecky. Ona mu povedala, že jej je to nepríjemné, aj to, že chodí nahý, ale on jej na to povedal, že je to jeho dom, kde si môže robiť čo chce. A tiež, že to nemá nikomu povedať, lebo potom príde sociálka, mamu zoberú preč a ona bude musieť byť u neho. U otca

spí v jednej izbe spolu so sestrou, na matraci vedľa sestrinej postele. Do tej izby chodí otec nahý a vtedy jej povedal, že si má dať dolu gaťky, ona si ich dolu nedala, potom ju chytil za prsia. V domácnosti otca všetci chodia nahí, otec so ženou sa bozkávajú. Povedal jej aj o menštruácii, keď bola menšia. Otec sa spolu so ženou rozprávajú o bozkávačkách (nechutné veci) aj pred ňou, ona si vtedy zakryva uši, ale otec jej ich odkryva. Hovorí jej, že je protivná ako jej mama. V lete bola u otca s kamarátkou, kúpali sa v bazéne. Keď sa chceli s kamarátkou prezliecť do plaviek, tak im povedal, aby sa prezliekali pred ním, ale kamarátka to odmietla. Keď bola menšia, sestra Z. nebola na svete, tak sa musela ona pozerať na nechutné veci, ktoré robil otec so svojou ženou v posteli v spálni, lebo on vtedy zamkol dvere a preto nemohla odísť. Maloletá tiež uviedla, že sa otca trochu bojí, lebo na ňu kričí, začína ju aj biť, udril ju po hlave, chytá ju za zadok. Mamine predtým o týchto veciach nepovedala, lebo sa jej otec vyhrážal, že maminu zavrú a ona bude musieť byť u neho. Teraz, keď sa dozvedela, že otec chce striedavú osobnú starostlivosť, tak to všetko povedala mamine, lebo nechce u otca bývať vôbec. Zvykla od otca chodiť s plačom. Je to ťažké, preto to povedala len mamine, povedať to kamarátkam bolo pre ňu trápne a hanbila sa za otca. Vzhľadom na vyššie uvedené kolízny opatrovník odporučil matke oznámiť zistené skutočnosti na políciu, čo matka maloletej aj urobila. Pri šetrení v domácnosti otca tento nebol prítomný, nakoľko sa nachádzal na sezónnych prácach v Taliansku.

4. Dňa 30.11.2021 bola súdu prvej inštancie doručená žiadosť Okresného riaditeľstva Policajného zboru Lučenec o poskytnutie listín, v ktorej bolo súdu oznámené, že vo veci maloletej je vedené vyšetrovanie vo veci podozrenia zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona pod ČVS: ORP-533/1-VYS-LC-2021.

5. Zo spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 4P/55/2014 vyplýva, že výkon rodičovských práv a povinností k maloletej bol naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/55/2014-18 dňa 25.09.2014, ktorým bol upravený styk otca s maloletou tak, že otec si prevezme dieťa každý nepárny víkend v mesiaci v piatok v čase od 15:00 do 16:00 hod. z materskej školy alebo spreď bytu matky a vráti ho v ten istý týždeň v nedeľu v čase o 16:00 hod. matke pred jej bytom. Matke bola uložená povinnosť takto upravený styk rešpektovať, dieťa na styk riadne pripraviť a odovzdať ho riadne pripravené v určenom čase otcovi pred jej bytom alebo umožniť prevzatie dieťaťa v materskej škole. Otec bol povinný dieťa vrátiť v tento týždeň v nedeľu o 16:00 hod. matke pred jej bytom. Otec bol povinný dieťa na odovzdanie riadne pripraviť.

6. S poukazom na ustanovenie § 2 Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „C. m. p.“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a 2 písm. d), § 326 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „C. s. p.“) a § 25 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „zákon o rodine“) vzhľadom na spisový materiál a zhromaždené dôkazy bol súd prvej inštancie toho názoru, že existuje vážne podozrenie, že styk otca s maloletou ohrozuje jej riadny fyzický i psychický vývoj. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Lučenec dňa 30.11.2021 oznámilo súdu, že je vedené vyšetrovanie vo veci podozrenia zo zločinu sexuálneho zneužívania. I keď doposiaľ nebolo preukázané, že otec maloletej sa uvedeného skutku dopustil, už len samotné podozrenie, že jeho správanie voči maloletej je nevhodné, zakladá povinnosť súdu prihliadnúť na najlepší záujem maloletého dieťaťa a až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej rešpektovať vôľu maloletej, ktorej rozpoznávacie schopnosti vzhľadom na dosiahnutý vek (10 rokov) sú na dostatočnej úrovni pre posúdenie správania otca a ktorá má z otca strach, jeho správanie považuje za nechutné a zahanbujúce a v súčasnosti sa s ním nechce stretávať. Súd prvej inštancie uvedomujúc si, že zákaz styku je závažný zásah do práv otca, bol názoru, že aktuálne za daných okolností prevažuje právo dieťaťa na zdravý fyzický a psychický vývin nad právom otca stykať sa dieťaťom. Až do riadneho preverenia podozrenia zo spáchania trestného činu je preto potrebné v záujme maloletého dieťaťa vyhovieť návrhu matky a dočasne zakázať otcovi styk s maloletou.

7. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že v ten istý deň, ako súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie rozhodol na pojednávaní rozsudkom vo veci samej o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, ktorá sa však predchádzajúcej úpravy styku otca s maloletou rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/55/2014 - 18 zo dňa 25.09.2014, ani nariadeného neodkladného opatrenia nedotkla.

8. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C. s. p., t. j. z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo

veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p. videl v tom, že napriek vzniknutej situácii nie je nutné upravovať pomery autoritatívnym rozhodnutím súdu. Po tom, čo sa po návrate z Talianska dozvedel o obsahu správy kolízneho opatrovníka, sám sa rozhodol, že sa s maloletou kontaktovať nebude. Keďže ňou tvrdené skutočnosti sa nezakladajú na pravde, ani nemá záujem sa stretávať s maloletou a to bez ohľadu na rozhodnutie súdu. Napriek tomu matka trvala na návrhu na zákaz styku výlučne z preventívnych dôvodov, pričom konkrétne obavy neuviedla ani v návrhu ani vo svojom vyjadrení na pojednávaní. Ďalej otec uviedol, že je síce pravdou, že jeho styk s dcérou je upravený rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/55/2014 - 18 zo dňa 25.09.2014, poukázal však na skutočnosť, že v prípade, ak by sa aj styku s maloletou domáhal, je matka vzhľadom na tvrdený negatívny postoj maloletej k nemu oprávnená styk nerealizovať. Taktiež mal za to, že samotné vedenie vyšetrovania vo veci nemôže odôvodňovať rozhodnutie o zákaze styku.

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) C. s. p. otec maloletej odôvodnil nedostatočným odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, nakoľko z neho, ani z návrhu matky nevyplývajú konkrétne okolnosti a obavy, ktorým má uložený zákaz predchádzať. Preto považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za predčasné. Inú vadu konania videl aj v tom, že výrok napadnutého uznesenia je neurčitý a nevykonateľný, nakoľko z neho nie je zjavné, dokedy má zákaz styku trvať. Súd prvej inštancie totiž nešpecifikoval uznesenie vyšetrovateľky, do právoplatnosti ktorého sa zakazuje styk otca s maloletou ani dostatočne nekonkretizoval o vyšetrovateľku ktorého orgánu sa má jednať, keďže podľa názoru otca pod uvedeným číslom vyšetrovacieho spisu môže byť vec vedená ako na Okresnom riaditeľstve PZ Lučenec, tak aj na Obvodnom oddelení Okresného riaditeľstva PZ Lučenec, čo môže samo o sebe spôsobiť zameniteľnosť trestných vecí.

10. Matka maloletej vo vyjadrení k odvolaniu považovala odvolanie za neodôvodnené a účelové, v princípe opierajúce sa iba o namietanú neurčitosť výroku napadnutého uznesenia, ale bez vecných argumentov. Otec na jeden strane uvádza, že za daných okolností nemá záujem sa s dcérou L. stretávať ale na druhej strane mu vadí súdny zákaz stretávania. Námietku otca, že z rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplývajú konkrétne okolnosti a obavy, ktorým má uložený zákaz predchádzať, považovala za zarážajúce. Z obsahu správy orgánu sociálnej kurately zo dňa 16.11.2021 ako aj z doposiaľ známych dôkazov zabezpečených orgánmi činnými v trestnom konaní jasne vyplývajú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú vážne obavy, že styk otca s maloletou by mohol závažným spôsobom ohroziť jej duševné a fyzické zdravie ako aj jej mravný vývoj. Pre matku bol dcérine priznania o otcovom správaní, o ktorom predtým nemala potuchy, doslova šokujúce: obnažovanie pohlavných orgánov otca pred maloletou, obchytkávanie maloletej otcom na intímnych miestach, vykonávanie pohlavných praktík medzi otcom a jeho partnerkou za prítomnosti maloletej a tak podobne, to všetko sú vážne tvrdenia, ktoré odôvodňujú riziko, že otec môže v obdobných deviáciách poškodzujúcich maloletú pokračovať a už len jeho fyzická prítomnosť a akýkoľvek kontakt s ním pôsobí na maloletú traumatizujúco. Matka vyjadreniam maloletej L. verí a nepozná dôvod, pre ktorý by mala spochybňovať ich autentickosť. Matka má preto za to, že dôvody, ktoré objektívne odôvodňujú riziko poškodenia zdravia a osobnosti maloletej v dôsledku ďalšieho kontaktu s otcom sú objektívne dané, pokiaľ nebude preukázaný opak, a preto niet pochyb, že styk otca s maloletou má zostať zakázaný. Dodala, že potom ako sa maloletá so svojimi zážitkami prvýkrát zverila matke a ďalším osobám (sociálna kuratela a orgány činné v trestnom konaní), sa čas od času stáva, že v určitých bežných situáciách sa jej pripomínajú ďalšie zážitky s otcom, ktoré pred matkou aj nahlas spontánne vypovie, pričom to maloletá prežíva dosť bolestne. Aj tieto okolnosti utvrdzujú matku v tom, že tvrdenia maloletej sú pravdivé.

11. K neurčitosti výroku napadnutého uznesenia matka uviedla, že trestné konanie, ktoré je zatiaľ v štádiu prípravného konania vedeného orgánmi činnými v trestnom konaní, nemusí byť ukončené už rozhodnutím vyšetrovateľa, ale až rozhodnutím súdu. Preto pokiaľ má byť zabezpečená účinná ochrana maloletej, nie je dôvod limitovať trvanie zákazu len určitým štádiom trestného konania.

12. Matka nevie predvídať ďalší priebeh postupu orgánov činných v trestnom konaní, a preto podľa obsahu jej vyjadrenia navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a zakázal styk otca s maloletou bez časového obmedzenia trvania neodkladného opatrenia. Zároveň v zmysle § 55 C. m. p. si uplatnila voči otcovi náhradu trov právneho zastúpenia.

13. Kolízny opatrovník v odvolacom konaní zotrval na všetkých svojich doterajších písomných ako aj ústnych vyjadreniach a navrhol napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že podozrenie, že správanie otca voči maloletej nie je vhodné, odôvodňuje potrebu dočasnej úpravy formou zákazu styku otca s maloletou dcérou. Maloletá považuje správanie otca za zahanbujúce, v súčasnosti neprejavuje vôľu a ochotu sa s ním stretávať. Keďže je vo veku, kedy dokáže rozpoznať adekvátnosť a vhodnosť správania, podľa kolízneho opatrovníka je potrebné brať na zreteľ jej názor a tým prihliadnuť na jej najlepší záujem.

14. Otec v odvolacej replike zotrval na svojich vyjadreniach a odvolacích dôvodoch, ktoré uviedol v odvolaní. Trval na tom, že rozhodnutie je nevykonateľné. Poukázal na to, že aj z vyjadrenia matky je zrejmé, že matka si uvedomuje, že neodkladného opatrenie je zaťažené touto vadou, a preto navrhuje svoje znenie výroku neodkladného opatrenia.

15. Trval aj na tom, že z rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je možné zistiť konkrétne okolnosti a obavy, ktorým má zákaz styku predchádzať. Samotná skutočnosť, že matka vo svojom vyjadrení musí poukazovať dôvody uvedené v správe kolízneho opatrovníka podľa neho jednoznačne preukazuje nedostatočné odôvodnenie napádaného rozhodnutia. Matka vo svojom vyjadrení nešpecifikovala „doposiaľ známe dôkazy zabezpečené orgánmi činnými v trestnom konaní“, z ktorých majú podľa nej vyplývať konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú vážne obavy. V prejednávanvej veci bolo totiž zabezpečené iba vyjadrenie OR PZ Lučenec, z ktorého žiadne konkrétne dôkazy nevyplývajú. V tejto súvislosti zároveň poukázal na to, že do dňa podania odvolacej repliky (t.j. po viac ako dvoch mesiacoch od vydania napadnutého rozhodnutia a po viac ako troch mesiacoch odkedy malo dôjsť k podaniu trestného oznámenia) v predmetnej trestnej veci nebol obvinený, nemá ani vedomosť o tom, či trestné konanie je stále vedené alebo či bolo zastavené.

16. Otec už vzhľadom na dôvody uvedené v odvolaní trval aj na tom, že nie sú dôvody na autoritatívny zákaz styku súdnym rozhodnutím. Dodal, že samotná matka maloletej potvrdila, že od zistenia výsledkov výsluchu maloletej, sa s ňou ani len nepokúšal kontaktovať a teda svojim správaním ani nemohol vzbudiť žiadnu relevantnú obavu z kontaktu s dcérou. Preto všetky deklarované obavy považuje za skutočnosti nepreukázané a hypotetického charakteru.

17. Na záver otec maloletej nevidel dôvod na aplikáciu § 55 C. m. p. vo vzťahu k matkou uplatnenému nároku na náhradu trov konania. Matka ani nevymedzila okolnosti prípadu, ktoré by mali odôvodňovať takéto rozhodnutie o trovách konania. Návrh matky považoval za nedôvodný aj z toho dôvodu, že samotná matka vo svojom vyjadrení poukazuje na nesprávnosť výroku napádaného rozhodnutia a dokonca navrhuje jeho zmenu. Napokon poukázal na tú skutočnosť, že rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/61/2021-160 zo dňa 09.12.2021 ako rozhodnutie vo veci samej nadobudol právoplatnosť dňa 21.12.2021 a teda nie je možné rozhodovať o trovách konania s poukazom na ustanovenie § 58 C. m. p.

18. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, nakoľko sa jedná o vec nariadenia neodkladného opatrenia, o ktorej ani súd prvej inštancie nemusí rozhodovať na pojednávaní (§ 378 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 329 ods. 1 C. s. p.), nielen z dôvodov vymedzených v odvolaní v zmysle § 66 C. m. p. a dospel k názoru, že odvolanie otca maloletej je čiastočne dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle § 388 C. s. p. zmeniť, pretože nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

19. Podľa § 2 ods. 1 C. m. p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 324 ods. 1 C. s. p. Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

21. Podľa § 360 ods. 1 C. m. p. neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

22. Podľa § 325 ods. 1 C. s. p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

23. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C. s. p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

24. Neodkladné opatrenie slúži k zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný najmä vtedy, ak potreba dočasnej úpravy vzťahov nie je naliehavá a účastník dostatočne neosvedčí bezprostredné ohrozenie práva, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo svoju obavu o ohrozenie exekúcie. Iba samotná domnienka ohrozenia práva alebo domnienka možnosti ohrozenia exekúcie nemôže byť dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. „Pred rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení nie je z dôvodu krátkosti času priestor pre vykonanie dokazovania v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, pričom zároveň nesmú existovať vážnejšie pochybnosti o potrebe tejto úpravy, a preto rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia a nevykonáva sa dokazovanie v rozsahu ako v základnom konaní“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 25/2019 zo dňa 25. júna 2019). Z uvedeného je zrejmé, že osobitnej povahy inštitútu neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie a požiadavka rýchlosti prevláda pred úplným preukázaním uplatneného nároku. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie (§ 185 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgaxhaylsmftxeylfgfuytqni>> a nasl. C. s. p.). Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana.

25. Zo správy o stave trestného konania vedeného na Okresnom riaditeľstve PZ v Lučenci, odbor kriminálnej polície pod ČVS: ORP-533/1-VYS-LC-2021 pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona a zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona zo dňa 16.03.2022 vyžadanej odvolacím súdom vyplýva, že počas vyšetrovania boli vypočutí viacerí svedkovia, medzi nimi aj rodičia maloletej a samotná maloletá. Vo veci v súčasnosti prebieha znalecké dokazovanie, preto zatiaľ nebolo meritórne rozhodnuté.

26. Odvolací súd má zhodne so súdom prvej inštancie za to, že vzhľadom na doteraz známe okolnosti prípadu je namiesto dočasný zákaz styku otca s maloletým dieťaťom nariadený súdny rozhodnutím, aj keď z poslednej správy o stave trestného konania nevyplýva vznesenie obvinenia otcovi maloletej, podozrenie však pretrváva. Odvolací súd považuje napadnuté uznesenie za dostatočné odôvodnené. V bode 17. jeho odôvodnenia uvádza konkrétne okolnosti, ktoré odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenie o zákaze styku otca s maloletou - odkaz na obsah rozhovoru s maloletou s pracovníkom kolízneho opatrovníka (uvedený v bode 13. odôvodnenia), vedenie vyšetrovania vo veci podozrenia zo zločinu sexuálneho zneužívania, prihladenie na vôľu maloletej, ktorá sa s otcom v súčasnosti nechce stretávať, nakoľko jej rozpoznávacie schopnosti vzhľadom na dosiahnutý vek (10 rokov) sú na dostatočnej úrovni pre posúdenie správania otca, z otca má strach, ňou popísané správanie otca považuje za nechutné a zahanbujúce.

27. Pokiaľ otec argumentuje nepotrebnosťou autoritatívneho rozhodnutia súdu o zákaze styku, nakoľko sám po oboznámení sa s tým, čo vypovedala maloletá dcéra nemá záujem sa s ňou stretávať a ani s ňou odvtedy nenadviazal kontakt, odvolací súd uvádza, že bez nariadenia neodkladného opatrenia by stále platila úprava styku v zmysle rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/55/2014 - 18 zo dňa 25.09.2014, nakoľko by zostal právoplatný a vykonateľný a jeho právna účinnosť by nezanikla (hoci aj dočasne) bez následného súdneho rozhodnutia o zmene úpravy styku, či jeho zákaze. Predmetného rozsudku sa posledná úprava rodičovských práv a povinností rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/61/2021 - 160 zo dňa 06.12.2021 nedotkla, nakoľko napokon sa týkala len zvýšenia výživného naposledy stanoveného rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 10P/184/2012 - 21 zo dňa 21.01.2013. Súd sa v záujme ochrany fyzického, duševného zdravia a mravného vývinu maloletého dieťaťa nemôže spoliehať na otca, že sa nebude domáhať styku s maloletou, nakoľko si to môže rozmyslieť.

28. Argument otca, že autoritatívny súdny zákaz styku nie je nutný, pretože v prípade, ak by sa aj styku s maloletou domáhal, je matka vzhľadom na tvrdený negatívny postoj maloletej k nemu oprávnená styk nerealizovať, nemá oporu v zákonnej úprave. Nerešpektovaním úpravy styku matkou a trvaním otca na ňom bez následného hoci aj dočasného súdneho nariadenia zákazu styku by sa matka vystavovala riziku nariadenia núteného výkonu súdneho rozhodnutia o úprave styku (§ 376 C. m. p.), opatreniam na jeho vynútenie (§ 382, 383 a 386 C. m. p.), ako aj možnosti trestného stíhania pre prečin marenia výkonu súdneho rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona. Nariadením zákazu styku je takéto riziko eliminované.

29. Odvolanie otca je však dôvodné v časti, v ktorej poukazuje na neurčitosť a nevykonateľnosť výroku napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. Z obsahu jeho výroku skutočne nemožno zistiť, do právoplatnosti akého uznesenia vyšetrovateľa/vyšetrovatelky PZ je nariadený zákaz styku. Z označenia ČVS sa dá nanajvýš vyvodiť, že sa jedná o vyšetrovateľa/vyšetrovatelku OR PZ Lučenec, odbor kriminálnej polície, nakoľko sa v ňom uvádza skratka „VYS“, pričom ak sa jedná o OO PZ Lučenec, ČVS by v sebe zahŕňalo skratku „OOPZ“. S prihliadnutím na rôzne alternatívy výsledku vyšetrovania, napr. zastavenie trestného stíhania, prerušenie trestného stíhania, alebo vznesenie obvinenia otcovi, skončenie vyšetrovania podaním návrhu na podanie obžaloby, podanie obžaloby prokurátorom na súd, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že aj v konaní pred súdom sa môže trestné stíhanie skončiť rôznymi spôsobmi, napr. uznaním otca za vinného alebo oslobodením spod obžaloby, je odvolací súd názoru, že v tomto prípade nie je vhodné časovo limitovať platnosť neodkladného opatrenia o zákaze styku otca s maloletou. Preto uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a nariadil neodkladné opatrenia o zákaze styku bez časového obmedzenia. Vzhľadom na výsledok trestného konania bude môcť otec (ale nielen on, ale aj iný účastník konania) navrhnúť zrušenie neodkladného opatrenia v zmysle § 334 C. s. p., ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Môže tak urobiť aj súd bez návrhu v zmysle § 363 C. m. p. Pre prípad, že sa trestné konanie skončí právoplatným odsúdením otca maloletej, teda dôvody, pre ktoré bol neodkladným opatrením nariadený zákaz styku sa nielen potvrdia, ale dokonca zosilnejú (po kvalitatívnej stránke je totiž rozdiel, či je niekto len podozrivý zo spáchania trestného činu, alebo je právoplatne súdom uznaný vinným z jeho spáchania), bude toto neodkladné opatrenie trvať naďalej, čím nadobudne charakter trvalého zákazu styku (až do prípadnej novej úpravy rodičovských práv a povinností dotýkajúcej sa aj styku otca s maloletou neskorším súdnym rozhodnutím).

30. Neodkladné opatrenie bolo síce vydané na návrh matky v priebehu konania vo veci samej, ktorého výsledkom však nebola zmena úpravy styku, či stanovenie zákazu styku v konečnom rozhodnutí, preto uznesenie o neodkladnom opatrení zostáva v platnosti aj po právoplatnom skončení konania vo veci samej, má vlastný osud, je teda svojou povahou rozhodnutím, ktorým sa konanie (o nariadenie neodkladného opatrenia) končí. Preto IV. výrok rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/61/2021 - 160 zo dňa 06.12.2021 o nároku na náhradu trov konania vo veci samej sa naň nevťahuje. Odvolací súd preto na návrh účastníčky konania - matky maloletej rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 57, § 58 a § 52 C. m. p. o trovách konania (prvoinštančného aj odvolacieho), nakoľko zmenil prvoinštančné rozhodnutie (§ 396 ods. 2 C. s. p.) a to tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd nevidel dôvod na aplikáciu ust. § 55 C. m. p., nakoľko v okolnostiach prípadu nezhliadol (a matka maloletej ani nešpecifikovala) dôvody, pre ktoré by malo byť spravodlivé priznať jej náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Len samotné vyhovenie jej návrhu takýmto dôvodom nie je.

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,
b) kto ho robí,
c) ktorej veci sa týka,
d) čo sa ním sleduje a
e) podpis
(§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Účastník konania má možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).